

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 256/2023
12.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела разбојништво из члана 206. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јелене Лукавац, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Новом Саду КВ.24/2022 од 11.01.2023. године и Вишег суда у Новом Саду КЖ2 44/23 од 24.01.2023. године, у седници већа одржаној дана 12.04.2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јелене Лукавац, поднет против правноснажних решења Основног суда у Новом Саду КВ.24/2022 од 11.01.2023. године и Вишег суда у Новом Саду КЖ2 44/23 од 24.01.2023. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Новом Саду КВ.24/2022 од 11.01.2023. године према окривљеном АА је, на основу члана 211. став 1. тачка 1) ЗКП, продужен притвор за 60 дана, а који му је одређен решењем Основног суда у Новом Саду КВ.1154/2022 од 18.07.2022. године и рачуна му се од 18.07.2022. године када је лишен слободе, те је одређено да притвор по овом решењу има трајати до даље одлуке суда, а најдуже до 15.03.2023. године.

Решењем Вишег суда у Новом Саду КЖ2 44/23 од 24.01.2023. године одбијене су као неосноване жалбе окривљеног АА лично и његовог браниоца, а које су изјављене против решења Основног суда у Новом Саду КВ.24/2022 од 11.01.2023. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА - адвокат Јелена Лукавац, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, са предлогом да

Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да у складу са чланом 492. став 1. тачка 1) ЗКП укине побијана решења.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да је приликом доношења побијаног првостепеног решења Основног суда у Новом Саду КВ.24/2022 од 11.01.2023. године дошло до повреде одредбе члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП, обзиром да је наведено решење донето у већу састављеном од судије Даниеле Вемић, а која се, по ставу браниоца окривљеног, морала изузети од судијске дужности из разлога јер је иста претходно учествовала као члан већа у доношењу решења Основног суда у Новом Саду КВ.627/15 од 07.07.2015. године којим је потврђена оптужница у истом предмету, при чему Виши суд у Новом Саду као другостепени побијаним другостепеним решењем није отклонио наведену битну повреду одредаба кривичног поступка на коју је указано у изјављеној жалби браниоца окривљеног и није укинуо првостепено решење, већ је наведену жалбу одбио као неосновану.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Наиме, према одредби члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако је на главном претресу учествовао судија или судија-поротник који се морао изузети.

Одредбама члана 37. став 1. тачка 1) до 4) ЗКП предвиђене су ситуације у којима се судија или судија-поротник мора изузети од вршења судијске дужности у одређеном предмету, због неког одређеног односа и повезаности судије са учесницима поступка или са предметом. Између осталог, када је реч о повезаности судије са предметом, прописано је у тачки 4) да судија не може вршити судијску дужност ако је у истом предмету поступао као судија за претходни поступак или је одлучивао о потврђивању оптужнице или је учествовао у доношењу мериторне одлуке о оптужби која се побија жалбом или ванредним правним леком.

Из наведених законских одредби произилази да се о апсолутно битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП, на коју се бранилац окривљеног позива у поднетом захтеву, може говорити само уколико се ради о учествовању у суђењу, односно на главном претресу у првостепеном поступку или о

одлучивању у поступку по редовном или ванредном правном средству, судије који се мора обавезно изузети из разлога прописаних у члану 37. став 1. ЗКП.

Имајући у виду да би претходно учешће судије у доношењу решења о потврђивању оптужнице (на које указује бранилац окривљеног у поднетом захтеву), по налажењу Врховног касационог суда, представљало апсолутну сметњу за његово учешће у суђењу у првостепеном поступку или у одлучивању у поступку по редовном или ванредном правном средству, дакле за његово учешће у доношењу мериторне одлуке о оптужби, односно о кривици окривљеног за кривично дело, која се побија жалбом или ванредним правним леком, те имајући при томе у виду да се у конкретном случају не ради о тој процесној ситуацији, која представља законом предвиђен разлог за обавезно изузеће судије од вршења судијске дужности предвиђен одредбом члана 37. став 1. тачка 4) ЗКП, обзиром да је судија Даниела Вемић, у чију се непристрасност сумња због њеног претходног учешћа у својству члана већа у одлучивању о потврђивању оптужнице, у конкретном случају учествовала само у доношењу побијаног првостепеног решења о продужењу притвора према окривљеном АА у којем се не одлучује о кривици окривљеног за кривично дело, то следствено томе доношењем побијаних правноснажних решења којима је одлучивано о продужењу притвора према окривљеном није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП.

Питање непристрасности судије (члан 37. став 2. ЗКП) због евентуалне „контаминације“ учествовањем у доношењу предпретресних одлука, могло би се поставити у случају учествовања истог судије у доношењу мериторне одлуке о кривици окривљеног, а што у конкретној ситуацији није случај.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним решењима није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јелене Лукавац, то је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1. ЗКП наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић